

deser Komiteens Rapport med den største Interesse, paa samme Tid som vist ogsaa mange ikke har let ved at forstaa, af hvad Grund denne Komite ikke har taget Hensyn til Aarsmødets Bestemmelse: „Denne Komite rapporterer inden 1. Marts 1920 gennem Samfundets Blad.“

L. H. Kjeller.

Til Minde om Digtepræsten Jes Christian Gundersen.

Da „Danskere“ bragte Budskab om min Vens Død, fik jeg Lyst til at skrive lidt om ham; thi han var vist ikke meget kendt i Samfundet.

Vi mødtes første Gang i Aaret 1878 paa Solbjerggaard, Svenstrup Sogn, Als Nørreherred, Sønderjylland. Gundersen var af Naturen stille og indadvendt. Han var opvokset paa Jyllands Hede under fattige Kaar. Han kom til Slesvig, som saa mange danske Karle gjorde, for at bedre sine økonomiske Kaar. Han var afholdt af overordnede og Medarbejdere. Meget af sin Fritid brugte han til Læsning.

Da hans Forældre døde, udvandrede han til Amerika. Han havde en meget besværlig Rejse. Nogle Dage efter, at Skibet havde forladt England, mødte den en orkanagtig Storm, og det havererede, saa Besætningen og Passagererne mente, at de gik den visse Død imøde. Her begyndte for Gundersens Vedkommende vistnok Raabet til Herren om Hjælp. Skibet blev slæbt tilbage til England, og siden fortsattes saa Rejsen herover.

Gundersens Rejse Maal var vistnok Elmdale, Minn., hvor han havde en Onkel. Et Brev fra ham dengang vidnede om Længsel efter Sønderjylland. Han skrev: „Send mig blot et Bøgeblad.“ Der var noget eventyrligt i Brevet, og det var en Opfordring til mig om at komme herover. Enten jeg vilde være Guldgraver i California eller Skovhugger i Minnesotas Skove eller Farmer paa Dakotas Prærier, saa var han til Tjeneste.

Jeg rejste saa Aaret efter, og han skrev, at han var kommen paa en god Skole. Det var Augsburg Seminarium i Minneapolis, hvor han begyndte at læse Aaret 1882 og fortsatte i 8 Aar. Vi mødtes saa der i 1883.

Gundersen var en flittig Student, læste Sprog og skrev Digte i Fritiden, sommetider arbejdede han hele Natten. Hvor det var lykkelige Aar for ham paa Seminariet og i Trefoldighedskirken. Past. Falk Gjertsen var Seminariets Præst, og hvor stod han dog vejledende over for os unge Elever.

I Studieaarene arbejdede Gundersen paa Bogen „Herren ser dine Veje.“ Jeg var med nede hos Boghandler C. Rasmussen, som der blev gjort Akkord med om Trykning af Bogen — saa meget for Papir, Sværte og Arbejdsløn. „Then if you have the cash I will do the business.“

Det kneb for en fattig Student. Saa gjaldt det om at faa Bogen solgt og udbredt iblandt vort Folk. Jeg tror, Herren Gud vil en Gang føre det til Sejr.

Past. Gundersen har skrevet mange Sange og Salmer, og det forekommer mig, at paa det religiøse Omraade er han bedst. Vil saa hermed sende en Hilsen til hans Hustru og Børn. Jeg ved, at I savner ham; men husk saa, at eders Tab var hans Vinding. Maa Herren styrke eder i Sorgens Stund.

Og beder, den maa faa møde Venlige Hjerter og Sind, Hvor den kommer blandt Folket ind.

Gundersen fuldendte saa sit teologiske Studium, og da han følte Trang til at arbejde blandt sine egne Landsmænd, maatte han betale for det. Uden Kald og Midler maatte han betale \$150, den Sum, som Fakultetet regnede ud, at det kostede Skolen at uddanne en teologisk Student.

Det gik ikke saa næmt at faa Kald. En lille Menighed i Dunn Co., Wis., kaldte ham, og ved Aarsmødet i Council Bluffs, Ia., 1892, blev han ordineret sammen med nogle andre Kandidater. Menigheden, der havde kaldt ham, havde hverken Kirke eller Præstebolig. Det var heller ikke store Ting, den kunde yde. Hvad gjorde saa den unge Præst — som havde fundet sig en elskelig Hustru? Jo, han købte 40 Acres Skovland og begyndte at rydde det. Nu arbejdede han baade i Haandens og Aandens Verden.

Da jeg blev ordineret i 1894 og kom til Northfield, besøgte jeg ham. Vi kom sammen nu og da. Jeg husker engang, da Toget fra St. Paul var forsinket, saa jeg ikke kom til Menomonic (Wis., i Nærheden af Gundersens Hjem) førend langt ud paa Natten. Min Ven stod paa Peronen for at tage imod mig, og gennem Nattetimer kørte vi saa gennem store Skove. Næste Dag var der Skriftetale, Prædiken og Ungdomsmøde om Eftermiddagen. Hvor mange mon der vilde have taget et saadant Arbejde op?

Da saa Kolonien begyndte i Alberta, Canada, og der blev Spørgsmaal om Præst, var Gundersen rede til at sælge sin Ejendom og rejse med Landsmænd derop og tage „Homestead“ og arbejde under Nybyggerlivets Kaar. Her levede han saa med sin Familie og opdrog sine Børn i Guds frygt.

Pastor Gundersen forstod at lide ondt. En Del af Menighedsfolkene mente, at han ikke var begavet som Taler, og de fik det ordnet saaledes, at en anden Præst kom derop. Her tror jeg, Gundersen tog den ydmyges Stude. Han var ingen Stridsmand.

Jeg forstaa, at Past. Gundersen havde været lidende det sidste Aars Tid. — Hvor han elskede Sønderjylland; selv om han ikke kom til at opleve dets Genforening med Danmark, han har bedet derfor. Lad mig anføre et Vers af hans Bog:

„Bliv ikke træt, I brave Sønderjyder, Selv om end Tiden falder lang og trang. Det synes alt at lyse i det fjerne, Mon vi vel alt ser Dagens Morgenstjerne? Vor Gensynsdag dog komme maa engang! Vort Fremtidshaab paa Herren fast sig grunder; Et Folk, som bliver tro, kan ej gaa under, Vor Gud vil en Gang føre det til Sejr.“

Past. Gundersen har skrevet mange Sange og Salmer, og det forekommer mig, at paa det religiøse Omraade er han bedst. Vil saa hermed sende en Hilsen til hans Hustru og Børn. Jeg ved, at I savner ham; men husk saa, at eders Tab var hans Vinding. Maa Herren styrke eder i Sorgens Stund.

C. H. Schmidt.
Zions Præstegaard, Custer Co., Nebraska.

23. Febr., 1920.

Den engelske Udgave af BALSLEVS BIBELHISTORIE
147 Sider. Talrige Billeder solidt Stryktind.
Pris 35 Cts.
Danish Luth. Publ. House, Blair, Nebr.

Danmark

FOLKETINGSDRIBET OM PRÆSTEMANGELN.

Det konservative Folkeparti stiller Krav om forskellige Betingelser for Udnævnelse af Lægmands-Præster.

I Folketinget førtes den 4. Febr. en længere Debat om Lovforslaget angaaende Foranstaltninger mod Præstemangel. Forinden foretoges imidlertid en Række Sager, der ikke gav Anledning til Forhandling.

Afhjælpning af Præstemangeln, hvis Indhold vi („Natt.“) tidligere nærmere har omtalt.

Lillelund (V): Venstre erkender, at der især efter Genforeningen med Sønderjylland — kan være Grund til at træffe Foranstaltninger mod Præstemangel, og vi kan i det hele og store give Forslaget om Beskikkelse af Lægmands-Præster vor Tilslutning, saa meget mere, som det er anbefalet baade af Biskopperne og — om end noget mere reserveret — af det teologiske Fakultet. Men der er dog Sider ved Sagen, som vi ønsker nærmere overvejet i Udvalg.

Kammersgaard (S) anbefalede Forslaget. Lægmands-ansøger-Prøven for Biskoppen bør være en Samtale, ikke en Eksamen.

A. M. Hansen (R) kunde ligeledes gaa med til hurtig Gennemførelse af Forslaget; alene Genforeningen gør dette nødvendigt.

J. Oskar Andersen (K): Nogen egenlig Nødstilstand for Præster er der vist ikke, og Antallet af teologiske Studenter er stærkt stigende. Men i Genforenings-Overgangsarene kan der vel alligevel være Grund til at træffe Foranstaltninger af den Art, der her er foreslaaet, skønt det maaske vilde have været rigtigst at nøjes med en Lov for Sønderjylland.

Ministeren har denne Gang loyalt spurgt Biskopperne og det teologiske Fakultet. Men burde ikke ogsaa Menighederne have været hørt? Det er jo dog deres Sag først og fremmest, og jeg henstiller, at et kommende Udvalg her indhenter det forsømte. Hvorfor er heller ikke Præstestanden hørt?

Gaar Rigsdagen nu med til Forslaget, rejser det Spørgsmaal sig, om dets Gennemførelse vil være en effektiv Foranstaltning. Herom har jeg nogen Tvivl. Det vilde være bedre, om man kunde faa de mange Teologer, der ikke har taget Præsteembede og af hvilke mange arbejder i Skolegerning, til at blive Præster. Hidtil har bl. a. de daarlige Lønninger afholdt en Del af dem fra at søge Embede.

— Andreesen: Præstegeringen skal ikke være Levebrød! — I. Oskar Andersen: Det er virkelig heller ikke misundelsesværdige Kaar, der er budt Præsterne! I alt Fald bør man gennem Lovens for, at der træffes betryggende Kauteler mod, at Uvidenheden sættes til Højbords, saa at Teologmangel bliver permanent.

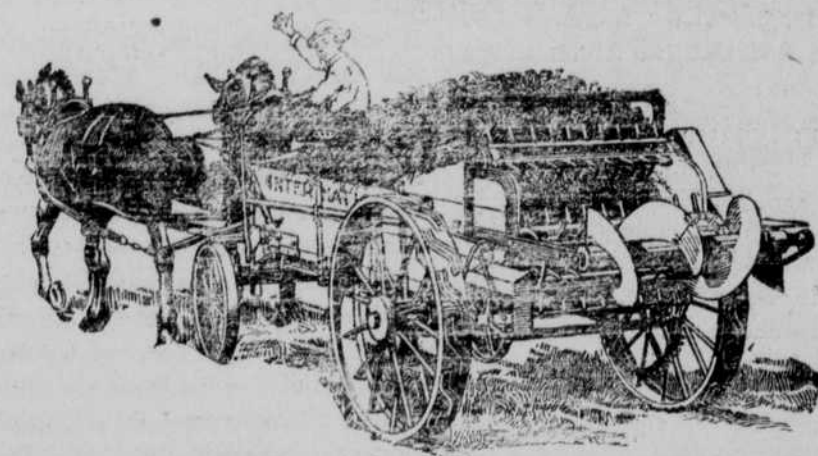
I Princippet kan jeg — som sagt — billige Forslaget. Men dets Enkeltheder maa nærmere overvejes. Det bør hindres, at man ad denne Vej smugler kvindelige Præster ind. Det bør kræves som absolut Betingelse for at faa Præsteembede, at vedkommende Ansøger taler Dansk og har Kendskab til dansk Aandsliv. 5 Aars Virksomhed paa Missionsmarken eller i Præsteembede, f. Eks. i Amerika, er ikke nok, og i alt Fald bør det tillige kræves, at Ansøgeren har gennemgaaet det danske Pastoralseminarium. Dette har den sønderjydske Vælgerforenings kirkelige Udvalg da ogsaa forlangt.

Men først og fremmest maa Muligheden for, at man vil indføre „Lærefrihed“ ad den her foreslaaede Vej, afskæres. Derfor bør det kræves, at Ansøgerne aflagges Kravet om Præsteloftet, og jeg udtaler min Glæde over, at Venstres Ordfører paa dette væsentlige Punkt har sluttet sig til mig.

De nye Kuglelejer og Tætte-Bunds International

Gødnings-Spreder er nu færdig og indbyder til Deres kritiske Undersøgelse

Ny Forskellig Bedre

LAD DERES ØJNE LØBE OVER ALLE DISSE FREMTRÆDENDE EGENSKABER:

Kuglelejer. 1. Kuglelejer paa syv Punkter. Den eneste Spreder, der er saaledes udstyret. Stille, jævnt og let løbende. Dobbelt Spærre-Drivhjul. 2. Tandstangs Overføring fra Hovedakslen: eksentrisk og ekstra stort Spærrehjul giver let, stærk og stadig Tilførsel. Kassen skraatformet til at forhindre Friktionen af Kassens Sider. 6-dobbelt Tilførselshurtighed. Center-Tap Aksel. 3. Svingende Frontaksel, Autostil, som tillader kort Vending. Uden Slid. Kraft fra begge Hjul. 4. Kraften overføres fra begge Ender af Bagakslen — de sønderrivende Tænder drives af det ene Hjul, og Tilførsel af Gødningen sker ved det andet.	Hjulspor. 5. Baghjulet følger i Forhjulets Spor, der ved lettende Draget. Tæt Bund. 6. Der er ingen Sammenhobning eller stoppende Forskæb, da Sprederen har en tæt Bund. Spreder alt. To Sønderrivere. 7. Behandler med Lethed et godt, solidt Læs, idet to Sønderrivere af Staal med skarpt tilspidsede Tænder arbejder fra baade Toppen og Bunden af Læsset. Bred-Spreder. 8. Den spirale Bredspreader bagved Sønderriverne giver Gødningen en tredje Overhaling og spreder den jævnt bag Hjulene. Staal-Indfatning. 9. Hovedindfatningen er af solidt Staal — Trækassens Sider holder kun Læsset.

DEN NYE INTERNATIONAL — udført i to Størrelser — er uden Tvivl den bedste Gødnings-Spreder, som findes i Handelen for Tiden, og naar De tager dette i Betragtning i Forbindelse med Prisen, er den langt forud for alle andre og er tvunget til at blive 1920's største Sensation. Indgiv Deres Ordre tidligt. For nærmere Oplysning send Navn og Adresse til

INTERNATIONAL HARVESTER COMPANY
CHICAGO OF AMERICA U.S.A.
(INCORPORATED)

for bør det kræves, at Ansøgerne aflagges Præsteloftet og at deres Udnævnelse gøres afhængig af Biskoppernes Kollats. Hele Lovens forudsætter i øvrigt — hvad et anset Blad rigtigt har peget paa —, at man nu gaar over til menighedsvalgte Biskopper.

Jeg er klar over, at der er adskillige Lægmand, der bedre egner sig til Præster end mange Teologer. Men der maa vises stor Forsigtighed. Der bør kræves enstemmig Indstilling fra Menighedsraadet, og man bør ved at sætte Aldersgrænsen til 40 Aar sikre sig, at kun virkelig modne Mænd kommer i Betragtning. Endelig bør det paa afgørende Maade fastslaaes, at den hele Foranstaltning kun er af midlertidig Karakter.

Kirkeministeren var tilfreds med den Modtagelse, Forslaget havde faaet. Selv Oskar Andersen havde jo i Princippet sluttet sig til det.

Andersens Kritik af Præstelønningerne fandt Ministeren ikke berettiget. Men det afgørende for ham var Kravet om Aflæggelse af Præsteloftet. Personligt ønsker jeg — sagde Ministeren — Præsteloftet afskaffet. I vide kirkelige Kredse er man ikke tilfreds med dets Forskrifter. Og fastholdes Kravet om Præsteloftet, afskærer man let en Del eventuelle Ansøgere.

Lillelund: Saa længe der er et Præstelofte, bør det ogsaa aflægges. Vi kan ikke have to Slags Præster. Jeg er enig med J. Oskar Andersen i, at der bør være enstemmig Indstilling fra Menighedsraadet om en Lægmand som Præst.

Kammersgaard: Er det nødvendigt med Enstemmighed? Kan det ikke være nok, at Flertallet foretrækker en klog Lægmand for en halvvalgt Teolog?

J. Oskar Andersen: Jeg har ikke kritiseret de nuværende Præstelønninger, men kun de tidligere. Og det er fuldt

begrundet. Overfor Ministeren maa jeg bestemt fastholde Kravet om Præsteloftet, og jeg udtaler min Glæde over, at Venstres Ordfører paa dette væsentlige Punkt har sluttet sig til mig.

Kirkeministeren: Jeg kan ikke tænke mig, at Venstre vil fastholde Kravet om Præsteloftet. Bliver der ikke Talefrihed, lukkes let de bedste ude.

Lillelund: Ikke desto mindre maa vi fra vor Side fastholde Kravet. En anden Ting er, at Loftet muligvis kan omformes.

J. Oskar Andersen: Det er der naturligvis Mulighed for. Men der bør ikke være Tale om en Lov, som indsmugler „Lærefrihed“.

— — —
Derefter gik Lovforslaget til anden Behandling og Udvalg.

Udenlandske Penge
Penge sendes med Draft eller Kabletogram til Danmark. Vor daglige Telegrafforbindelse gør, at vi kan kvotere allerlaveste Kurs.
Nuværende Kurs \$15.65 for hver 100 Kroner
Send Check eller Money Order.
DAMPKIBS-BILLETTER.
Vi repræsenterer alle direkte Linier til Danmark. Eksperter Mænd forestaar Transporterings-Afdelingen. — Skriv efter Pris og Afsejlsdatoer.
BAUMGARTEN AND CO.,
4-6 E. 4th Street,
ARVID OLSON, Lokal Agent,
Saint Paul, Minn.

DANSKE FARMERE.
Costilla Estate i det sydlige Colorado har endnu Plads til mange driftige Farmere. Gode Skoler. Dansk ev. luth. Menighed og Præst; om nogen skulde være interesseret i Forholdene herude skriv da til en af undertegnede Farmere som vil give alle Oplysninger om Forholdene og vor Koloni:
Linnemann Hansen, Mesita.
Rudolph Holse, San Acacio.
Victor Holst, San Acacio.

TIL SALG.
Min 1. Klasse 80 Acres af irrigated Land, beliggende ved en af Hovedkanalerne, 2 1/2 Mil fra Byen, er „Hoghtight fenced“. God Skole og Højskole, og dansk Menighed. Godt Vand og sundt Klima. Nærmere Oplysning faas hos
E. Jensen,
Fowler, Colorado. Box 133.

Dersom De ønsker et Hjem iblandt de dansk-lutherske ved Dickson, Alberta, saa er her en god Anledning.
158 Acres Farm med gode Bygninger og mange „improvements“ til Salgs.
Jensen Bros.,
Dickson, Alta.

TIL SALG.
Undertegnede har 8 Ton Citroner, garanteret gode og frostfrie, til Salg paa følgende Vilkaar:
1 Kasse (250 Stk.) ..\$2.50
4 Kasser \$9.00
10 Kasser \$22.00
25 Kasser \$50.00
Fragt eller Ekspres betales af Køberen.
Nikolai Andersen,
Sanger, Calif. Rt. A. Box 86.

De er stærke som Jern—

Mayer HONORBILT SKOLE SKO

Spørg Købmanden efter Mayer Sko. Se efter Handelsmærket paa Sælen
F. Mayer Boot & Shoe Co., Milwaukee, Wis.